

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2057/2023
19.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Косанић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа „Војводинашуме“ из Петроварадина, чији је пуномоћник Немања Алексић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5332/22 од 01.02.2023. године, у седници одржаној 19.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5332/22 од 01.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2059/20 од 15.04.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за период од 01.09.2017. године до 24.08.2018. године исплати износ од 165.322,79 динара на име главног дуга са законском затезном каматом од 01.11.2021. године до исплате и износ од 59.991,22 динара на име доспеле а неисплаћене законске затезне камате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да за рачун тужиоца на досуђене износе разлике зараде за период од 01.09.2017. до 24.08.2018. године (на износ главнице) обрачуна и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање на рачуне Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Фонда за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 101.212,92 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 5332/22 од 01.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за период од 01.09.2017. године до 24.08.2018. године исплати износ од 165.322,79 динара са затезном каматом од 01.11.2021. године до исплате и износ од 59.991,22 динара на име обрачунате затезне камате, да за тужиоца на досуђене износе

главнице уплати доприносе за обавезно социјално осигурање код РФ ПИО, РФЗО и Националне службе за запошљавање, као и да му на име трошкова парничног поступка исплати износ од 101.212,92 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 84.600,00 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је јавно предузеће које послује преко огранака предузећа шумских газдинстава: „Нови Сад“, „Банат“, „Сремска Митровица“ и „Сомбор“, као и шумског газдинства „Војводинашуме - Ловотурс“ и Туристичке агенције „Војводина шуме - турист“. Тужилац, по занимању дипломирани инжењер шумарства са VII степеном стручне спреме био је у радном односу код туженог на неодређено време. Према уговору о раду од 11.09.2012. године обављао је послове директора огранка у шумском газдинству „ББ“, са описом послова као у садржини овог уговора. Наведеним уговором тужиоцу је утврђена основна зарада у висини од 10,548 бодова, што је за 174 часа рада у време потписивања уговора износило 186.383,00 динара бруто. Тужиоцу је радни однос престао 24.08.2018. године, због губитка радне способности. У спорном периоду од 01.09.2017. године до 24.08.2018. године тужиоцу је исплаћивана накнада зараде, с обзиром да је био привремено спречен за рад због болести, како на терет туженог, тако и на терет надлежног фонда, а у децембру 2017. године, јулу и августу 2018. године користио је годишњи одмор. Тужиоцу је за неискоришћени део годишњег одмора за 2018. годину тужени исплатио накнаду штете. У спорном периоду код туженог је био у примени Колективни уговор од 29.01.2015. године, који је ступио на снагу 30.01.2015. године. Дана 11.05.2017. године директор туженог је донео Правилник о критеријумима, начину утврђивања основне зараде и методологији обрачуна зараде за цело предузеће којим су утврђени параметри и начин обрачуна зараде. Према Правилнику основна зарада запосленог која је исказана у новчаном износу је иста за све запослене који раде на истим или приближно истим пословима, а која се утврђује као производ броја бодова из Прилога 1. важећег Колективног уговора и вредности бода од 12,48 динара, при чему се број бодова утврђује на основу сложености, одговорности, услова рада и стручне спреме која је услов за обављање одређеног посла, по радном часу за пуно радно време и стандардни учинак. Правилником је тужени посебно дефинисао зараду по учинку, а посебно предвидео критеријуме за вредновање доприноса запосленог пословном успеху послодавца. У утуженом периоду тужени није приликом обрачуна основне зараде запосленима примењивао исту вредност бода у свим шумским

газдинствима, односно вредност бода, а након умањења за 10% у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (који је у примени од новембра 2014. године) била је различита у огранцима туженог, с тим што је највиша била у шумском газдинству „Сремска Митровица“. Оценом налаза и мишљења судског вештака за економско – финансијску област утврђена је разлика између исплаћене накнада зараде тужиоца и накнаде зараде обрачунате према вредности бода у огранку ШГ „Сремска Митровица“ (у ком огранку је вредност бода била највиша), као и законска затезна камата од доспелости сваког појединачног износа до 31.10.2021. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу исплати мање исплаћену накнаду зараде са припадајућом каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање за утужени период. Првостепени суд је оценио да је тужени незаконитим поступањем тј. применом различите вредности бода за исте послове у различитим шумским газдинствима, а која је релевантна за обрачун основне зараде, повредио законско право тужиоца на једнаку зараду за рад исте вредности прокламован одредбом члана 104. став 2. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев налазећи да у конкретном случају није повређено право тужиоца на једанку зараду из члана 104. став 2. Закона о раду. Тужилац, по становишту другостепеног суда није обављао исти рад, односно рад исте вредности, као директори других огранака туженог. Послови директора у различитим огранцима, који се разликују по величини (у смислу територије коју заузимају), броју запослених и књиговодственој вредности, не могу се посматрати као једнаки у смислу да представљају исти физички и интелектуални рад, којим се остварује једнак допринос уз једнаку одговорност, без обзира што је за то радно место опис послова исти. Директор огранка је заступник свог огранка и у складу са Законом о привредним друштвима има послове који су везани само за његов огранак. Због тога се између рада директора различитих огранака не може ставити знак једнакости, односно рад третирати као исти рад или рад исте вредности, јер се разликују по сложености, обиму и степену одговорности.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Закон о раду, како предвиђа члан 104, запосленима гарантује једанку зараду за исти рад или рад исте вредности коју остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос, уз једнаку одговорност. Ако по било ком од наведених елемената постоји разлика, разлике може бити и у висини зараде.

Код изложеног, супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да тужиоцу није повређено право на једнаку зараду имајући у виду различиту величину, број запослених и књиговодствену вредност огранака туженог и с тим у вези сложеност и обим послова директора огранка и стога и степен одговорности. Осим тога, према утврђеном чињеничном стању тужиоцу је у периоду

потраживања исплаћена накнада зараде због привремене спречености за рад и коришћења годишњег одмора. Стога, у том периоду нема радног доприноса тужиоца, као једног од елемената вредновања вредности рада, а што ревизија занемарује. Код наведеног, по оцени Врховног суда, у спорном периоду тужиоцу и није могло бити повређено право на једнаку зараду па му ни не припада разлика накнаде зараде коју потражује тужбеним захтевом, како је правилно нашао другостепени суд.

Полазећи од наведеног, без утицаја су ревизијски наводи који се односе на различит начин обрачуна зараде у огранцима туженог, имајући у виду и да ревизија не спори да је тужиоцу у спорном периоду у коме је био привремено спречен за рад и када је користио годишњи одмор исплаћена накнада зараде, а не зарада која се исплаћује за обављени рад и време проведено на раду.

Код изложеног неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, правилна примена права у споровима који се односе на исплату зараде према члана 104. став 2. и 3. Закона о раду, као у овом случају, зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. Стога је без утицаја позивање ревизије на одлуку Врховног касационог суда Рев2 2276/17 од 22.02.2018.године, која је заснована на другачијем чињеничном стању.

Из наведеног разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као ставу првом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**